

32003D0397

L 145/21

EUROOPA LIIDU TEATAJA

12.6.2003

NÕUKOGU OTSUS,

19. mai 2003,

Rumeenia ühinemispartnerluse põhimõtete, prioriteetide, vahe-eesmärkide ja tingimuste kohta

(2003/397/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

täiendavad suunised ühinemiseelseks tööks antakse muudetud ühinemispartnerluse raames, mis esitatakse neile järgmisel aastal.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 16. märtsi 1998. aasta määrust (EÜ) nr 622/98 kandidaatriikidele ühinemiseelse strateegia raames antava abi ja eelkõige ühinemispartnerluse sõlmimise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 2,

- (3) Määrus (EÜ) nr 622/98 sätestab, et nõukogu teeb komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse igale kandidaatriigile esitatavate ühinemispartnerluse põhimõtete, prioriteetide, vahe-eesmärkide ja tingimuste ning neis edaspidi tehtavate oluliste muudatuste kohta.

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

- (4) Ühenduse abi sõltub oluliste tingimuste täitmisest, eriti Euroopa lepingutes sisalduvate kohustuste järgimisest ning edusammudest Kopenhaageni kriteeriumite täitmisel; olulise tingimuse täitmatajätmisel võib nõukogu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega võtta asjassepuutuvaid meetmeid mis tahes ühinemiseelse abi suhtes.

ning arvestades järgmist:

- (1) Luxembourg'i Euroopa Ülemkogu kinnitas, et ühinemispartnerlus on tõhustatud ühinemiseelse strateegia uus vahend ja keskne tegur.

- (5) Luxembourg'i Euroopa Ülemkogu otsustas, et ühinemispartnerluse rakendamist ja edusamme *acquis'* ülevõtmisel kontrollivad Euroopa lepingu asutused.

- (2) Kopenhaageni Euroopa Ülemkogu kinnitas, et pärast Brüsseli Euroopa Ülemkogu järeldusi ja sõltuvalt edasistest edusammudest liikmelisuskriteeriumite täitmisel on eesmärgiks tervitada Rumeenia astumist Euroopa Liidu liikmeks 2007. aastal. Ülemkogu kinnitas komisjoni teatise Rumeenia ühinemise rakendusplaani kohta, sealhulgas ettepanekud ühinemiseelse abi oluliseks suurendamiseks, ning kinnitas, et võimaldatavaid ulatuslikke rahalisi vahendeid tuleks kasutada paindlikult, seades sihiks selleks määratletud prioriteedid, sealhulgas võtmevaldkondades, nagu näiteks õigus- ja siseküsimused. Ülemkogu kinnitas, et

- (6) Komisjoni 2002. aasta korralises aruandes on esitatud objektiivne analüüs Rumeenia ühinemisettevalmistuste kohta ja määratletud rida eelisasid edasiseks tööks.

- (7) Rumeenial on vaja tagada ühenduse ühinemiseelsete vahendite programmi koostamiseks, koordineerimiseks, haldamiseks, kontrolliks ja hindamiseks vajalike asjakohaste juriidiliste ja haldusstruktuuride olemasolu,

⁽¹⁾ EÜT L 85, 20.3.1998, lk 1.

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Vastavalt määruse (EÜ) nr 622/98 artiklile 2 on Rumeenia ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid, vahe-eesmärgid ja tingimused sätestatud lisas, mis moodustab käesoleva otsuse lahutamatu osa.

Brüssel, 19. mai 2003

Artikkel 2

Ühinemispartnerluse rakendamist kontrollivad Euroopa lepingu asutused ja asjakohased nõukogu asutused komisjoni poolt nõukogule esitatavate korraliste aruannete alusel.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Nõukogu nimel

eesistuja

G. PAPANDREOU

LISA

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Ülemkogu otsustas oma kohtumisel Luxembourg'is detsembris 1997, et ühinemispartnerlus on tõhustatud ühinemiseelse strateegia keskne tegur, mis koondab kõik kandidaatriikide abistamise vormid ühte raamistikku. Nii suunab ühendus oma abi vastavalt iga kandidaatriigi erivajadustele, et toetada neid ühinemisega seotud konkreetsete probleemide lahendamisel.

Esimene otsus ühinemispartnerluse kohta Rumeeniaga võeti vastu märtsis 1998. Nagu on sätestatud määruses (EÜ) nr 622/98 (artikkel 2), ajakohastati ühinemispartnerlust esimest korda detsembris 1999 ja teist korda jaanuaris 2002, ⁽¹⁾ võttes arvesse täiendavaid arenguid Rumeenias. Komisjoni teatistes Rumeenia ühinemise rakendusplaani kohta kinnitati, et komisjoni ettepanekul kuulub Rumeenia ühinemispartnerlus läbivaatamisele 2002. aasta korralise aruande ja rakendusplaani järeldusi silmas pidades. Teatistes kinnitati samuti, et rakendusplaanides määratletud lühi- ja keskmise tähtajaga küsimusi käsitletakse edasi järgmisel aastal esitletavas muudetud ühinemispartnerluses ning et see ühinemispartnerlus jääb ühinemiseelse abi kavandamise aluseks, kuid et abiprioriteetide määramiseks kasutatakse ka korralist aruannet, rakendusplaani ja läbivaadatud riiklikke arenguplaane, mis kooskõlas struktuurifondide nõuetega tuleb Rumeenial koostada. Kinnitati, et ühinemispartnerlus täiendab rakendusplaani ja nendest koos saavad peamised Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemise ettevalmistamistööd suunavad vahendid.

2. EESMÄRGID

Ühinemispartnerluse eesmärgiks on esitleda ühtsetes raamides edasise töö prioriteetvaldkonnad, mis määratleti komisjoni 2002. aasta korralises aruandes Rumeenia edusammude kohta ühinemisel liiduga ja rakendusplaanis, Rumeeniale nende prioriteetide rakendamisel abiks ettenähtud rahalised vahendid ja selle abi suhtes kohaldatavad tingimused. Ühinemispartnerlus on aluseks mitmete poliitika vahenditele, mida kasutatakse kandidaatriikide abistamiseks ühinemisetvalmistustes. Nendeks on muu hulgas ühinemiseelne finantsjärelevamenetlus, ühinemiseelne majandusprogramm, ühinemiseelne pakt organiseeritud kuritegevuse ja riiklike arenguplaanide kohta, maaelu arengukavad, riiklik tööhõivestrategia kooskõlas Euroopa tööhõivestrategiaga, ja sektoriaalsed plaanid, mis on vajalikud ühinemisejärgseks struktuurifondides osalemiseks ning ISPA (ühinemiseelse struktuuripoliitika rahastamisvahendi) ja põllumajanduse ja maaelu arendamise ühinemiseelse eriprogrammi (Sapard) rakendamiseks. Iga nimetatud vahend on laadilt erinev, nad valmistatakse ette ja neid rakendatakse vastavalt erimenetlustele ning neid võidakse toetada ühinemiseelse abi vahenditest. Nad ei ole käesoleva partnerluse lahutamatu osa, kuid neis sisalduvad prioriteedid on sellega kooskõlas.

3. PÕHIMÕTTED

Igale kandidaatriigile määratletud peamised prioriteetvaldkonnad on seotud nende võimega täita Kopenhaageni kriteeriume, mille kohaselt liikmelisus nõuab:

- et liikmesriik oleks saavutanud demokraatiat, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi ning vähemuste austamist ja kaitset tagavate institutsioonide stabiilsuse;
- liikmesriigis toimiva turumajanduse olemasolu ning selle suutlikkust tulla toime konkurentsi ja turujõudude survega liidus;
- võimet võtta endale liikmeksolekuga kaasnevaid kohustusi, sealhulgas poliitilise ning majandus- ja rahaliidu eesmärkide järgimine.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta otsus Rumeenia ühinemispartnerluse põhimõtete, prioriteetide, vahe-eesmärkide ja tingimuste kohta (EÜT L 44, 14.2.2002, lk 82).

Madridi kohtumisel 1995. aastal rõhutas Euroopa Ülemkogu, et ühenduse poliitikate harmoonilise toimimise tagamiseks pärast ühinemist tuleb kandidaatriikidel oma haldusstruktuure vastavalt kohandada. Luxembourg'is 1997. aastal rõhutas Ülemkogu, et *acquis'* inkorporeerimine õigusaktidesse on vajalik, kuid iseenesest ebapiisav, kuna tuleb tagada ka, et seda tegelikult kohaldatakse. Euroopa Ülemkogu rõhutas oma kohtumistel Feiras 2000. aastal ja Göteborgis 2001. aastal, et olulise tähtsusega on kandidaatriikide suutlikkus rakendada *acquis'*d ja tagada selle täitmine, ning lisas, et see nõuab kandidaatriikidelt olulisi jõupingutusi oma haldus- ja õigusstruktuuride tugevdamisel ning reformimisel. Kopenhaageni kohtumisel 2002. aastal rõhutas Euroopa Ülemkogu taas õigus- ja haldusreformi olulisust Rumeenia ühinemiseks valmisoleku kiirendamisel.

4. PRIORITEEDID

Komisjoni korralistes aruannetes on juba saavutatud edusammude kõrval rõhutatud, et teatud valdkondades tuleb kandidaatriikidel ühinemiseks valmistudes veel suuri jõupingutusi teha. 2002. aasta korralistes aruannetes järeldati, et Rumeenia täidab jätkuvalt poliitilisi kriteeriume ja kuigi riik on jätkuvalt teinud edusamme toimiva turumajanduse suunas, ei vasta ta veel Kopenhaageni majanduskriteeriumitele. Ettevalmistuse edukaks lõpetamiseks peab Rumeenia jätkama *acquis'* ülevõtmist, rakendamist ja jõustamist. Samuti tuleb selleks vajaliku haldus- ja õigusvõime omamiseks jätkata haldus- ja õigusreformi.

Rumeenia rakendusplaanis, mis hõlmab ajavahemikku kuni ühinemiseni, on ära toodud peamised meetmed, mida riik peab võtma liikmelisuseks valmistumisel. Plaani aluseks on läbirääkimistel võetud kohustused ja kõik Kopenhaageni ja Madridi liikmeksoleku kriteeriumite täitmiseks vajalik. Rakendusplaani eesmärgiks on toetada Rumeenia pingutusi liikmelisuse järelejäänud kriteeriumite täitmisel eelseisvate ülesannete määratlemise ja suurema finantsabi osutamisega. Eriplane rõhk on seatud *acquis'* rakendamiseks vajalikule haldus- ja õigusvõimele ning majandusreformile. *Acquis'* peatükkidele on rakendusplaanid orientiiriks, mille suhtes on võimalik Rumeenia edusamme võrrelda. Need hõlmavad nii õigusaktide vastavusse viimist kui ka haldussuutlikkuse arendamist.

Käesolev läbivaadatud ühinemispartnerlus täiendab rakendusplaani ja need üheskoos on peamisteks Rumeeniat Euroopa Liiduga ühinemise ettevalmistamistööd suunavateks vahenditeks. Ühinemispartnerluses arendatakse edasi rakendusplaanis määratletud lühiajalisi ja keskmise tähtajaga plaane, määratledes prioriteedid, mida Rumeenia eeldatavasti ajavahemikul 2003–2004 reaalselt on suuteline täitma või oluliselt edendama. Ühinemispartnerluse prioriteedid on püstitatud koostöös asjaomaste riikidega. Nende saavutamine määrab antava abi taseme.

Samuti on tähtis, et Rumeenia täidaks õigusaktide ühtlustamise ja *acquis'* rakendamise kohustusi vastavalt Euroopa lepinguga ja ühinemisläbirääkimistel võetud kohustustele. Tuleb meele pidada, et *acquis'* inkorporeerimisest õigusaktidesse üksinda ei piisa; vaja on ka tagada, et seda kohaldatakse tegelikkuses samade normide kohaselt nagu liidu piires. Kõikides allpool loetletud valdkondades on vajalik *acquis'* usaldusväärne ja tõhus rakendamine ning selle täitmise tagamine.

Komisjoni 2002. aasta korralises aruandes sisalduva analüüsi ja rakendusplaani alusel on Rumeeniale määratletud järgmised prioriteedid ja vahe-eesmärgid. Need prioriteedid on esitatud vastavalt korralise aruande struktuurile. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Kasutatakse 2002. aasta korralises aruandes ja rakendusplaanis kasutatud esitamiskorrekture.

Poliitilised kriteeriumid

Demokraatia ja õigusriigi põhimõte

Läbi vaadata 1999. aasta raamseadus riigiteenistujate kohta, võtta vastu asjakohased teised õigusaktid ning luua rakendusmehhanismid ja -struktuurid.

- Vastu võtta ammendav strateegia avaliku teenistuse reformimiseks, mis toob selgust haldusreformi institutsionaalsetesse kohustustesse ja mis hõlmab järgmist: i) laiaulatuslik palgareform, mis lepitakse kokku läbirääkimistes rahvusvaheliste finantsasutustega, ii) täiustatud sätted nii algse kui täiendõppe kohta, iii) karjääri ülesehitamise aluste rajamine läbipaistvale edutamisele ja hindamisele, iv) inimressursside kaasaegse juhtimise elementide juurutamine ja v) haldusstruktuuride tugevdamine, et tagada Rumeeniale ühenduse vahendite täieulatuslikuks tõhusaks kasutamiseks vajalik võimsus. Strateegias tuleks esitada nii üksteisele järgnevate reformide kava kui ka mitmeaastase rahastusabi raamistik.
- Võtta vastu ammendav strateegia poliitika formuleerimise protsessi reformimiseks, mis hõlmab: i) poliitika koordineerimis- ja konsulteerimismenetlusi ministeeriumite vahel, ii) konsulteerimist huvigruppidega, iii) kõigi õigusaktide eelnõude läbivaatamist eelarvemõjude kontrollimiseks, iv) kõigi õigusaktide eelnõude läbivaatamist Euroopa lepingu ja *acquis communautaire*'ga vastavuse kontrollimiseks. Strateegias tuleks esitada nii üksteisele järgnevate reformide kava kui ka mitmeaastase rahastusabi raamistik. Strateegia rakendamiseks tuleks luua sihtotstarbeline reformiüksus.
- Vähendada tuginemist määrustele ja hädaolukorra määrustele seadusandlike vahenditena ja tuua selgust olukordadesse, mil neid sätteid saab kasutada.
- Võtta vastu ammendav strateegia käimasoleva detsentralisatsiooni-/dekontsentratsiooniprotsessi juhtimiseks. Strateegias tuleks esitada üksteisele järgnevate reformide kava ja mitmeaastase rahastusabi raamistik. Erilist tähelepanu tuleks pöörata kohalike omavalitsuste tasandil piisavate vahendite kättesaadavaks tegemisele täielikult läbipaistval ja prognoositaval moel, et viia vahendid vastavusse suurenenud vastutusega.
- Hoogustada korruptsioonivastast võitlust, selleks: i) jätkata korruptsioonivastase strateegia ja programmi elluviimist, ii) tugevdada riikliku korruptsioonivastase prokuratuuri sõltumatust, iii) juurutada Rumeenias juriidiliste isikute kriminaal- ja haldusvastutuse mõiste, iv) töötada välja eetikakoodeksi kesksete ametite jaoks, sealhulgas õiguskaitseorganid ja kohtunikud, v) tagada süüdistusprotsessi tõhusus.
- Parandada tsiviilõiguslike otsuste jõustamist ja tagada nende haldamiseks piisavate vahendite kättesaadavus.
- Jätkata pingutusi tõhusa kriminaalhooldussüsteemi väljatöötamiseks.
- Töötada välja ja rakendada kohtusüsteemi reformi strateegia eesmärgiga:
 - i) tagada kohtunike täielik sõltumatus eelkõige läbipaistva kohtunike töölevõtmise ja valiku süsteemi abil, kaotades sätte, mis lubab kõrgemaid ametnikke kohtunikuks nimetada ilma eksamit sooritamata ning juurutades läbipaistvad õigusmenetlused kohtunike ametist kõrvaldamiseks ja väärkäitumise puhul sanktsioonide rakendamiseks;
 - ii) tõsta kohtunike professionaalsust eelkõige riigi kohtusüsteemi instituudi õppekavade täiustamise abil, tugevdades ametnike koolituskeskuse suutlikkust pakkuda nii algset kui täiendõpet ja töötada välja koolituskavad teiste õiguskutsealade jaoks, nagu näiteks advokaadid, notarid, kohtutäiturid, kohtuametnikud ja justiitsministeeriumi töötajad;
 - iii) parandada kohtuhaldust eelkõige kohtuasjade juhtimis- ja arhiveerimissüsteemi kaasajastamise abil, töötades välja selged kriteeriumid kohtuasjade määramiseks, süstemaatiliselt juurutades alternatiivset vaidluste lahendamist, laiendades tasuta õigusabi kättesaadavust ning ajakohastades kohtute seadmeid ja infrastruktuuri.

- Jätkata politseireformi ja politsei kaasajastamise protsessi eelkõige sisemise reorganiseerimise teostamise abil, jätkates pingutusi põhiinimõiguste täielikuks austamiseks politseinike poolt, laiendades lähipolitsei lähenemisviisi kasutamist ja tagades politsei poolse väärkohtlemise kaebuste uurimise tõhusa süsteemi loomise ja toimimise. Tuleks tagada mustlaste juurdepääs sellele süsteemile.
- Muuta karistusseadustiku neid osi, mis käsitlevad ametivõimude sõnalist vägivalda, laimu ja õigusrikkumist, et tagada nende vastavus Euroopa inimõiguste konventsiooni sätetele ja seotud kohtupraktikale.
- Tugevdada Rumeenia õiguskorra õiguskindlust, piirates peaprokuröri õigust esitada erakorralisi taotlusi (eelkõige tühistamistaotlusi), tagamaks et seda õigust saab rakendada üksnes piiratud juhtudel ja vastavalt objektiivsetele õiguskriteeriumitele.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

- Jätkata *acquis'* vastavusseviimist diskrimineerimisvastaste sätete osas ja tagada selle nõuetekohane rakendamine, hoolitsedes Rumeenia riikliku diskrimineerimisvastase nõukogu täieliku töövoime eest.⁽¹⁾
- Jätkata avaliku lastehoidesüsteemi reformi kooskõlas raskustes olevate laste kaitse riikliku strateegiaga, koondades tähelepanu vanamoeliste institutsioonide sulgemisele, deinstitutionaliseerimisele ja institutionaliseerimise vältimisele peredele ja lastele alternatiivsete sotsiaalsete teenuste pakkumise teel. Tagada ÜRO lapse õiguste konventsiooni täielik rakendamine.
- Välja töötada piisavad riiklikud standardid kõikide lastekaitseteenuste jaoks, sealhulgas sanitaarstandardite ümberhindamine, ning parandada riikliku asutuse võimet viia läbi kontrollid kohalikul tasandil.
- Teha tööd olemasolevate erikoolide sulgemiseks kaasava haridussüsteemi väljaarendamise abil.
- Rakendada riiklik sünnitushaiglate strateegia, silmas pidades lastest loobumise määra vähendamist nendes haiglates.
- Säilitada moratorium rahvusvahelisele lapsendamisele kuni uute, lapse huvidele ja Rumeenia rahvusvahelistele kohustustele vastavate õigusaktide kehtestamiseni ja nende rakendamise haldussuutlikkuse tagamiseni.
- Tagada piisav rahaline toetus ja haldussuutlikkus mustlaste olukorra parandamise riikliku strateegia elluviimiseks.
- Tagada piisav rahaline toetus ja haldussuutlikkus puuetega inimeste olukorra parandamise riikliku strateegia elluviimiseks.

Majanduslikud kriteeriumid

- Jätkata inflatsioonimäära vähendamist.
- Luua ja rakendada strateegia võlgnevuste edukaks vähendamiseks ettevõtete vahel.
- Tagada palgakulude range kontroll avalikus sektoris.
- Parandada arvete laekumist energeetikasektoris ja kehtestada reguleeritud hinnad kooskõlas kulude arenguga.

⁽¹⁾ Vt ka sotsiaalpoliitikat ja tööhõivet käsitlevat peatükki.

- Maksusektoris peaksid reformid parandama eelarvemenetlusi ja avalike kulutuste juhtimist, lihtsustama maksumäärusi, parandama maksuhalduse toimimist, sealhulgas maksude kiirem kogumine, ning võtma eesmärgiks mitteametliku majanduse vähendamise.
- Parandada pankrotimenetluste tõhusust.
- Rahandussektoris märgatavalt edasi liikuda pangandussektori erastamisel, arendada pangandusvälist rahandussektorit ning arendada ja täiustada finantsvahendust.
- Hõlbustada ja parandada omandiõiguste jõustamist.
- Kiirendada toimiva maaturu loomist, töötades välja põllumajandusmaa konsolideerimise poliitika, viies lõpule maale omandiõiguse andmise ja tugevdades omandiõigusi.
- Kiirendada avalike ettevõtete reformi edenemist, sealhulgas restruktureerimisplaanide lõpuleviimine, elujõuliste üksuste erastamine ja mitteelujõuliste likvideerimine. Selles kontekstis tuleks eelkõige pöörata tähelepanu raamatupidamismenetluste läbipaistvuse suurendamisele avalikes ettevõtetes.
- Stabiliseerida erastamist ja äritegevust reguleerivad eeskirjad ning suurendada nende läbipaistvust.
- Tõsta avalike investeeringute mahtu ja kvaliteeti, sealhulgas infrastruktuuri, haridusse, keskkonda ja tervishoidu.
- Vähendada otsese ja kaudse riikliku abi määra ning tagada restruktureerimise vastavus konkurentsi ja riigiabi *acquis*’le, et luua tõhusad ja konkurentsivõimelised ettevõtted. Võime võtta liikmelisusest tulenevaid kohustusi

Võime võtta liikmelisusest tulenevaid kohustusi

Kaupade vaba liikumine

- Jätkata kõigi uue lähenemise direktiivide ülevõtmist ja tagada kõigi Euroopa ühtlustatud standardite ülevõtmine Rumeenia standarditesse. Toetada vastavushindamisasutuste ja -laborite institutsionaalse suutlikkuse väljaarendamist. Selgitada kohustusi ja tugevdada turujärelevalvet uue lähenemise direktiividega reguleeritud valdkondades.
- Lõpule viia *acquis*’ga vastavusseviimine sektorispetsiifilistes õigusaktides vana lähenemise direktiividega reguleeritud valdkondades.
- Luua turu järelevalve süsteem ning valmistada nii ametkondi kui ka toidu alal tegutsejaid ette toiduohutust käsitlevate ühenduse põhimõtete kohaldamiseks. Restruktureerida toidukontrollisüsteem. Kaotada toiduainete turustamiseelne heakskiitmise süsteem.
- Eraldada rohkem vahendeid (nii seadmete kui töötajate osas) toidukontrolliteenuste täiustamiseks.
- Taotleda riigihankeid käsitlevate õigusaktide ühtlustamist ja tagada nende nõuetekohane rakendamine ning riigihangete pakkumiste läbipaistvus.
- Läbi vaadata ühtlustamata ala õigusaktid, et tagada selle vastavus asutamislepingu artiklitele 28–30 ja kõrvaldada mittevastavad sätted. Võtta meetmeid halduskorra kehtestamiseks, et võimaldada edaspidist järelevalvet selles valdkonnas. Integreerida vastastikuse tunnustamise põhimõte kaupade käsitlevatesse asjakohastesse õigusaktidesse.
- Tugevdada haldussuutlikkust, eelkõige pidades silmas uue lähenemise direktiivide ja tööstustoodete *acquis*’ rakendamist.

Isikute vaba liikumine

- Jätkata õigusaktide vastavusseviimist kutsekvalifikatsioonide vastastiku tunnustamise kohta, eelkõige pöörates tähelepanu meditsiiniõdede, arstide, hambaarstide, ämmaemandate ja farmatseutide õppekavade ja koolituse vastastikuse tunnustamise valdkonnas kindlaks tehtud puudustele.
- Viia ühenduse eeskirjadega vastavusse kodakondsus- ja keelenõudeid käsitlevad õigusaktid.
- Jätkata *acquis*'ga ühtlustamist võrdse kohtlemise, töölubade, elamislubade ja täiendavate pensionite valdkonnas.
- Tugevdada riiklikke tööhõiveameid EURES-võrgustikus osalemist silmas pidades. Erilist rõhku tuleks pöörata töötajate keelekoolitusele.
- Võtta ettevalmistavad meetmed sotsiaalturvalisuse koordineerimisreeglite kohaldamisest tulenevate finants- ja halduskohustuste täitmiseks.

Teenuste osutamise vabadus

- Tugevdada finantsteenuste järelevalvet ja võimaldada uute õigusaktide rakendamiseks piisavalt inimressursse.
- Parandada finantsjärelevalve institutsionaalset raamistikku ning jätkuvalt taotleda õigusaktide ühtlustamist, eelkõige väärtpaberite ja kindlustuse valdkonnas.
- Parandada pangandussektori usaldatavusraamistikku konsolideerimist ja kapitali adekvaatsust silmas pidades.
- Töötada välja finantsinstitutsioonide üldjuhtimise eeskirjad, et tagada usaldusväärne juhtimine ja sisekontrollimenetlused ennetava mehhanismina.
- Viia lõpule Rumeenia õigusaktide läbivaatamine mittefinantsteenuste valdkonnas.
- Täies ulatuses *acquis*'ga vastavusse viia andmekaitse alased õigusaktid, pöörates erilist tähelepanu rakendamisele ja jõustamisele.

Kapitali vaba liikumine

- Jätkata õigusaktide vastavusseviimist ja tagada nende järgnev tõhus rakendamine.
- Rakendada teise direktiivi rahapesu alased sätted ja tagada rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise Euroopa konventsiooni jõustamine.
- Kaotada piirangud Rumeeniasse suunatud otseinvesteeringutelt sektorispetsiifiliste õigusaktide diskrimineerivate sätete osas, sealhulgas kodakondsus- ja residentsusnõuded.
- Liberaliseerida kapitaliliikumised kooskõlas Rumeenia liberaliseerimise ajakavaga.
- Võtta vastu maksesüsteeme käsitleva EL õigusaktidega täielikuks vastavusseviimiseks vajalikud õigusaktid.
- Jätkata kapitaliliikumiste liberaliseerimist kooskõlas Rumeenia kolmeastmelise liberaliseerimise ajakavaga.
- Erilist tähelepanu tuleks pöörata õigus- ja institutsioonilise süsteemi korrektsele ja ühtsele kohaldamisele kapitalitehingute igakülgse vabaduse tagamiseks mitte üksnes riiklikul, vaid ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

Äriühinguõigus

- Jätkata äriühinguseaduse ja raamatupidamisseaduse vastavusseviimist *acquis*'ga ning taotleda haldussuutlikkuse parandamist selles valdkonnas, eriti õiguskaitset arvestades.
- Vähendada piraatluse ja võltsingute määra järgmiselt: i) intellektuaal- ja tööstusomandiõigusi käsitlevate õigusaktide jätkuv vastavusseviimine ja nende jõustamise parandamine, eriti intellektuaal- ja tööstusomandi täitevasutuste haldussuutlikkuse tugevdamise teel, ii) institutsioonidevahelise võrgustiku tugevdamine, iii) koostöö parandamine täitevvastutuste (eelkõige politsei, tolli ja kohtunike) vahel, iv) täitevvastutuste, sealhulgas kohtunike ja prokuröride, koolituse tõhustamine, v) nõuetekohase piirikontrolli tagamine.
- Üle võtta infoühiskonna autoriõiguse direktiiv ja edasimüügiõiguste direktiiv.
- Parandada statistilist aruandlust autoriõiguste kaitse ametile ja leiutiste ning kaubamärkide ametile.
- Üle võtta majandushuvirühmi käsitlev *acquis*, samuti välismaiste kohtute pädevust ja kohtuotsuste jõustamist tsiviil- ja äriõiguse valdkonnas käsitlevad sätted.
- Tagada välisettevõtete võrdne kohtlemine äriühinguõiguse rakendamisel, eelkõige ärivaidluste lahendamisel.

Konkurentsipoliitika

- Lõpule viia nii riigiabi käsitlevate kui trustidevastase õigusliku raamistiku kujundamine.
- Jätkata personalikoolituse arendamist nii konkurentsinookogus kui ka konkurentsiametis. Intensiivistada kohtusüsteemi koolitamist konkurentsi alal.
- Tõsta eeskirjade alast teadlikkust kõikide turuosaliste ja abiandjate seas nii äriühingukonnas kui ka kohtusüsteemis.
- Parandada konkurentsinookogu ja konkurentsiameti koostööd ning tugevdada nende kahe ameti positsiooni Rumeenia ministeeriumite ja teiste asjakohaste asutuste suhtes.
- Trustidevastases valdkonnas kaotada individuaalse teavitamise nõue ja koondada vahendid kõige tõsisemaid konkurentsirikumisi esindavatele kohtuasjadele. Taotleda omaalgatuslikke uurimisi ja ennetavate sanktsioonide poliitikat.
- Tagada konkurentsiseaduste ülimuslikkus mis tahes konkurentsivastase õigusaktide suhtes.
- Riigiabi valdkonnas tõsta asjatundlikkust riigiabi otsuste kvaliteedi parandamiseks.
- Tugevdada konkurentsiameti õigust esitada vastuväiteid riigiabi andmist reguleerivatele õigusaktidele.
- Parandada riigiabi läbipaistvust, ajakohastada riigiabi loetelu ning valmistada ette ja esitada komisjonile aastaaruanded.

- Parandada riigiabi jõustamisarvestust, eelkõige järgmiselt:
 - i) kõikide uute abimeetmete eelkontroll *acquis*’le täieliku vastavuse tagamiseks;
 - ii) konkurentsireeglite jõustamine teavitamata abi suhtes;
 - iii) Rumeenias kehtivate riigiabi andmist reguleerivate abimeetmete hindamine, et ühtlustada need *acquis*’ga ja muuta varem võimaldatud meetmed vastavuses olevaks abiks.
- Tagada vastavus ESTÜ tooteid käsitlevale Euroopa lepingu protokollile 2.

Põllumajandus

- Tagada inimressursside piisav eraldamine kesktasandil põllumajandus-, toidu- ja metsandusministeeriumile, et võimaldada ühise põllumajanduspoliitika mehhanismide nõuetekohane rakendamine ja jõustamine.
- Tugevdada Sapardi meetmete tõhusama rakendamise ja haldamise tagamiseks vajalikke haldusstruktuure; samuti tugevdada ühenduse rahastatud maaelu arengu programmide koostamiseks, rakendamiseks, haldamiseks, järelevalveks, kontrollimiseks ja hindamiseks vajalikke haldusstruktuure.
- Tagada üldise põllumajandusloenduse tulemuste kiire lõplik töötlemine.
- Tugevdada haldusstruktuure poliitikate koostamise ja majandusanalüüsi alase suutlikkuse parandamiseks.
- Võtta sihiks uus riiklik toetuspoliitika turuorientatsiooniga põllumajanduspoliitika väljatöötamisel ja pöörata enam tähelepanu maaelu arengule.
- Valmistuda ühise põllumajanduspoliitika haldusmehhanismide rakendamiseks ja jõustamiseks, eriti integreeritud haldus- ja kontrollisüsteem (sealhulgas loomade identifitseerimis- ja registreerimissüsteem ja kõlvikute identifitseerimissüsteem).
- Jätkata veterinaaria ja fütosanitaaria alaste õigusaktide ühtlustamist ning parandada kontrolli korraldust, eriti tulevastel välispiiridel.
- Tugevdada haldussuutlikkust toiduohutusstrateegia rakendamiseks.
- Kiirendada põllumajandus- ja toiduainetesektori struktuurireformi.
- Tagada maareformi lõpuleviimiseks vajalikud investeeringud ja omandiõiguse registreerimine maaregistris.
- Horisontaalmeetmete osas jätkata pingutusi sellistes valdkondades nagu maa kinnistamine, tootmisharudevahelised organisatsioonid, kvaliteedipoliitika ja põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrk.
- Töötada välja uue veiniseaduse jõustamismeetmed (eelkõige viinamarjaistanduste registri osas).
- Tugevdada *acquis*’ rakendamise ja jõustamise haldussuutlikkust, eelkõige veterinaar- ja fütosanitaarvaldkonnas, kui riiklik sanitaar-veterinaaramet vajab täiendavaid inim- ja finantsressursse veterinaaria-alase *acquis*’ õigusliku ülevõtmise lõpuleviimiseks.

Kalandus

- Viia kalandusregister täielikku vastavusse ühenduse nõuetega.
- Töötada välja usaldusväärne kalandusstatistika süsteem.
- Rakendada peamiste haldusstruktuuride toimimist reguleerivad hiljuti vastu võetud õigusaktid ja võimaldada piisavalt institutsioonilisi ressursse ja seadmeid kesk- ja regionaaltasandil inspekteerimiseks ning kontrolliks.
- Luua selgust vastavalt põllumajandus-, toidu- ja metsandusministeeriumi ning vee- ja keskkonnakaitseministeeriumi halduskohustustesse.
- Võimaldada põllumajandus-, toidu- ja metsandusministeeriumi kalandusosakonnale täiendavaid töötajaid.
- Tugevdada kontrollmeetmeid, asetades suuremat rõhku kalandusinspektorite koolitusele, asjakohase varustuse hankimisele ja inspektorite arvu suurendamisele merekalapüügi kontrollimiseks.
- Teha ettevalmistusi vahendite juhtimist ja kontrolli käsitlevate määruste rakendamiseks.

Transpordipoliitika

- Maanteetranspordi sektoris: i) tugevdada haldussuutlikkust maksu- ja sotsiaal-/tehnilise *acquis'* rakendamiseks, ii) jätkata maanteetranspordi maksustamise/tasuvõtmise diskrimineerivate toimumisviiside kaotamise kavade rakendamist, iii) jätkata tegevuskavade rakendamist Rumeenia veoautode moderniseerimiseks kiirusepiirajate ja salvestusseadmete paigaldamise teel, iv) jätkata sõidu- ja puhkeaja eeskirjade rakendamist, v) rakendada vajalike investeeringute tagamise kava maanteevõrgu ajakohastamisel ja taastamisel ühenduse teljekoormusnormidele vastavaks, võttes arvesse keskkonna-alaseid õigusakte, ja vi) tagada veokite teel kontrollimisel tegeliku diskrimineerimise puudumine Rumeenia ja EÜ vedajate ja/või sõidukite vahel.
- Lõpetada vastavusseviimine EL meretranspordialaste õigusaktidega turvalisuse ja turvalisusvälistes valdkondades; parandada meretranspordi ohutust, eelkõige meretranspordi ohutuse haldusametuste toimimist lipuriigina, ning tagada nende sõltumatus. Kiiresti parandada Rumeenia laevastiku meretranspordi ohutusandmeid Pariisi memorandumiga kohaselt, kehtestades ja rakendades kõik asjakohased meetmed. Lisaks sellele tagada sadamakontrolli kõrged standardid.
- Jätkata siseveeteede *acquis'* ülevõtmist ja rakendamist. Restruktureerida ja moderniseerida Rumeenia jõelaevastik Doonaul, et parandada selle konkurentsivõimet ja valmistada see ette ühenduse tehnilistele nõuete täitmiseks.
- Jätkata lennunduse ja raudtee *acquis'* ülevõtmist ja rakendamist.
- Tagada raudtee- ja maanteeinfrastruktuuris vajalike oluliste investeeringute ettevalmistamiseks vajalik haldussuutlikkus.

Maksustamine

- Jätkata õigusaktide ühtlustamist erilise tähelepanuga käibemaksuvabastustel, tagastustingimustel, maksustamisulatusel ja käibemaksu erikavadel, samuti aktsiisimaksu määradel, ülesehitusel ja eranditel.
- Võtta vastu aktsiisimaksu peatamise kord (eelkõige maksuladusid käsitlevad sätted).
- Tagada, et kehtivad ja tulevased õigusaktid vastaksid ettevõtete maksustamise tegevusjuhendi põhimõtetele ja vaadata läbi olemasolevad kahjulikud sätted.

- Tugevdada haldussuutlikkust ja kontrollprotseduure, sealhulgas halduskoostööd ja vastastikkust abi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata i) maksude kogumise ja tagastussüsteemide täiustamisele, ii) käibemaksutagastuspettuste ärahoidmisele, iii) maksumaksjate registri loomisele, iv) maksuhaldusstrateegia rakendamisele, v) eetikakoodeksi ja selle rakendamismeetmete kehtestamisele, vi) maksusüsteemi inimressursivajaduste hindamisele ja vii) nii esialgset kui täiendkoolitust hõlmava koolitussüsteemi kavandamisele ja elluviimisele.
- Arendada infotehnoloogiasüsteeme, võimaldamaks elektroonilist andmevahetust ühenduse ja selle liikmesriikide vahel.

Majandus- ja rahaliit

- Jätkata keskpanga sõltumatust, avaliku võimu eelisjuurdepääsu keelustamist finantsasutustele ja avaliku sektori otsefinantseerimise keelustamist käsitlevate õigusaktide *acquis'* sätetega vastavusseviimist.
- Viia riiklik finantsstatistika täielikku vastavusse ESA 95 nõuetega.

Statistika

- Jätakuvalt parandada statistika kvaliteeti ja ulatust, tagades piisavate vahendite olemasolu statistilise suutlikkuse edasiseks tugevdamiseks, sealhulgas regionaaltasandil.
- Kaasajastada statistilised meetodid ja alustada ettevalmistusi Intrastati süsteemi juurutamiseks tulevikus.
- Arendada statistikahalduspersonali suutlikkust ja tagada, et personaliga varustatus enam ei väheneks.
- Jätkata kaheksa juhtiva piirkondliku kontori ülesannete ja kohustuste ühtlustamist.
- Määratleda statistilise arengu pikaajaline strateegia.
- Jätakuvalt uuendada ja arendada infotehnoloogia võimsusi ja pakkuda täiendavat koolitust kesk- ja piirkondlikele töötajatele, et seadmeid ja tarkvararakendusi tõhusalt kasutada.

Sotsiaalpoliitika ja tööhõive

- Jätkata *acquis'*ga vastavusseviimist tööõiguse valdkonnas ning rakendada uus töökoodeks ja muud konkreetsete direktiivide rakendamiseks vajalikud täiendavad seadused.
- Lõpule viia *acquis'* ülevõtmine meeste ja naiste võrdse kohtlemise valdkonnas ning tagada selle nõuetekohane rakendamine. Võtta vastu emaõiguste, perekonna- ja lastekaitse seadus.
- Jätkata diskrimineerimisvastaste õigusaktide *acquis'*ga vastavusseviimist ja tagada nende nõuetekohane rakendamine.
- Jätkata töötervishoiu ja -ohutuse *acquis'*ga vastavusseviimist ning tugevdada seotud haldus- ja täitevstruktuure, eelkõige tööinspeksioone. Parandada koostööd töö- ja sotsiaalse solidaarsuse ministriumini ning tervishoiu- ja pereministriumini vahel.
- Jätkata rahvatervise alaste õigusaktide ülevõtmist ja rakendamist, sealhulgas tubaka tarbimise piiramise *acquis'*, ning parandada riiklikku nakkushaiguste järelevalve- ja tõrjesüsteemi kooskõlas ühenduse nõuetega. Töötada välja tervishoiu järelevalve ja teabesüsteem, mis vastaks ühenduse standarditele.

- Tugevdada tervishoiusektori reformi igakülgset haldussuutlikkust, parandades inim- ja finantsressursside strateegilist planeerimist, et tõhusalt kasutada riiklikke vahendeid, samal ajal tagades tervishoiu võrdse kättesaadavuse. Parandada tervishoiuressursside jaotamise ja kasutamise arvestust ja läbipaistvust.
- Rakendada riiklik tööhõive alane tegevuskava, võttes arvesse läbi vaadatud Euroopa tööhõive alaseid suuniseid ning prioriteete, kohustusi ja soovitusi, mis määratleti tööhõivepoliitika prioriteetide ühise hindamise käigus.
- Jätkata riikliku tööhõiveameti võimsuse arendamist aktiivmeetmete ja tööhõiveprogrammide rakendamiseks, tugevdada selle piirkondlikke ja kohalikke struktuure ja tagada Euroopa Sotsiaalfondi tüüpi projektide haldamiseks vajalikud võimsused struktuurifondideks valmistumisel.
- Jätkata sotsiaalpartnerite suutlikkuse tõstmise jõupingutuste toetamist, eriti arvestades nende tulevast rolli ühenduse tööhõive- ja sotsiaalpoliitika väljatöötamisel ja rakendamisel. Erilist tähelepanu tuleks pöörata võimsuste arendamisele uue poliitika valdkondades, sealhulgas tööhõive ja sotsiaalne hõlvamine.
- Edendada autonoomset sotsiaaldialoogi, eriti ettevõtete ja sektorite tasandil, et parandada selle katvust.
- Lõpule viia uue sotsiaallabiseaduse rakendamiseks vajalikud teised õigusaktid ja töötada välja sotsiaalabiga seotud järelevalve- ja kontrollsüsteemid. Lõpule viia ja rakendada sotsiaalabisüsteemi reform (sealhulgas selgus detsentraliseerimisprotsessis) *acquis*'ga vastavuses.
- Sotsiaallabiseaduse rakendamise osas parandada ministriumite vahelist koostööd, tagada selgus kohustuste detsentraliseerimise kohaliku tasandini välja, tagada piisaval arvul töötajaid ja personali töhus koolitus, samuti eelarvelised vahendid.
- Rakendada vaesusevastane ja sotsiaalse hõlvamise riiklik strateegia (sealhulgas andmekogumine) ja võtta vastu teised õigusaktid kõigi asjaomaste asutuste ja organite institutsiooniliste kohustustesse selguse toomiseks.

Energeetika

- Viia energiasstrateegia vastavusse ühenduse energiapoliitika eesmärkidega ja veenduda, et selles käsitletakse sektori ees seisvaid struktuuriprobleeme: i) arvete tasumise ja kulude tagasisaamise parandamine; ii) võlgnevuste vähendamine; iii) järelejäänud otseste või kaudsete hinnamoonutuste kaotamine energeetikasektoris; iv) Termoelectrica restruktureerimine täies vastavuses ühenduse *acquis*'ga.
- Vastasutatud ametite haldussuutlikkuse tugevdamine sektoris (eriti energia valdkonna seadusandjad ja energiatõhususe amet).
- Jätkata gaasi- ja elektrienergiaturu järkjärgulist avamist. Viia lõpule seadusandlik protsess, sealhulgas teiste õigusaktide vastuvõtmine.
- Võtta meetmeid naftavarude järkjärguliseks moodustamiseks ja nende haldamiseks vastavalt *acquis*'le.
- Vähendada Rumeenia majanduse energiasuutlikkust energiatsükli kõikides etappides. Toetada energiatõhususe parandamist energiasäästude suurendamise ja taastuvate energiaallikate kasutamise ergutamise. Jätkata energiatõhususe *acquis*' ülevõtmist (märgistuseseadmed, miinimumtõhususe standardid).
- Tagada vastavus Euratomi nõuetele ja menetlustele.
- Jätakuvalt rakendada nõukogu 2001. aasta aruandes tuumaohutuse kohta laienemise kontekstis ja sellele järgnenud 2002. aasta juunikuu vastastikuse eksperdi hinnangu aruandes sisalduvaid kõiki soovitusi, võttes asjakohaselt arvesse aruannetes määratletud prioriteete.

- Jätkata tuumaohutuse kõrge taseme tagamist Cernavoda tuumaelektrijaamas.
- Pöörata tähelepanu riikliku tuumaohutust reguleeriva asutuse sõltumatuse, vahendite ja suutlikkuse tugevdamisele.
- Tegelda kasutatud tuumakütuse ja tuumajäätmete küsimustega.

Tööstuspoliitika

- Tugevdada Rumeenia tööstuspoliitika strateegia rakendamiseks vajalikku haldussuutlikkust ja -struktuure, koondades tähelepanu eriti piirkondliku tasandi struktuuridele.
- Vaadata läbi kehtiv poliitiline raamistik ja õigusaktid, et parandada ettevõtete (eriti VKE-de) juurdepääsu investeerimisrahastamisele.
- Jätkata meetmete rakendamist ärikeskkonna lihtsustamiseks ja stabiliseerimiseks, et kõita välisinvesteeringuid.

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted

- Tagada koordineeritud lähenemine nii VKE-de teelt tökete kaotamise kui ka äri haldustökete kaotamise tegevuskava rakendamisele.
- Rakendada väikeettevõtete Euroopa harta.
- Võtta meetmeid kohustuste dubleerimise vältimiseks ja sektoris hõlmatud paljude erinevate ametite vahelise tõhusa koordineerimise tagamiseks.

Teadus ja teadusuuringud

- Tugevdada teadusuuringutega seotud haldussuutlikkust ja infrastruktuuri, et suurendada asjakohaste ühenduse raamprogrammidega, sealhulgas kuuenda raamprogrammiga (2002–2006) assotsieerumisest saadavaid kasutegureid.

Haridus ja koolitus

- Valmistuda võõrtöölise laste haridust käsitleva direktiivi täieulatuslikuks rakendamiseks alates ühinemiskuupäevast.

Telekommunikatsioon ja infotehnoloogiad

- Jätkata *acquis*'ga vastavusseviimist ja võtta vastu täiendavad rakendusõigusaktid, eelkõige postiteenuste osas.
- Tugevdada uute regulatiivorganite sõltumatust ning suurendada koolitust ja finantsinvesteeringuid, et tagada piisav haldussuutlikkus.
- Viia lõpule regulatiiv- ja omanikuhuvide lahutamine.

Kultuuri- ja audiovisuaalpoliitika

- Jätkata õigusaktide vastavusseviimist ja arendada riikliku audiovisuaalnõukogu suutlikkust uue audiovisuaalseaduse prognoositaval, läbipaistval ja tõhusal jõustamisel.
- Tagada, et kultuuri- ja religiooniküsimuste ministeeriumi restruktureerimine seoses audiovisuaalküsimustega ei mõjutaks Rumeenia institutsionaalset suutlikkust õigusaktide tõhusa vastavusseviimise tagamisel.

Regionaalpoliitika ja struktuurivahendite koordineerimine

- Töötada välja majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse riiklik poliitika ja selles kontekstis regulaarselt ajakohastada ja täiustada riiklikku arengukava (eriti riikliku eelarve- ja poliitikaloomeprotsessidega täiendava koordineerimise abil, sealhulgas mitmeaastane kavandamine ja eelarve koostamine).
- Tugevdada majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse fondide kavandamise ja juhtimise eest vastutavate organite institutsionaalset ja haldussuutlikkust kooskõlas struktuurifondide lähenemisega.
- Luua selge kohustuste jaotus riiklikul ja piirkondlikul tasandil ning parandada haldussuutlikkust töөлövõtmise, karjääriarenduse ja koolituse osas.
- Parandada koordineerimist ja koostööd ministeeriumite ja asjakohaste ametite ning sotsiaal- ja majanduspartnerite vahel.
- Luua nõuetekohane struktuurifondide jälgimise ja hindamise süsteem, eriti eelhindamise ja asjakohase statistilise teabe ja näitajate kogumise osas.
- Arendada tehnilisi võimsusi struktuurifondidest kaasfinantseeritavate projektide läbiviimiseks: i) valida ja arutada ning tuua selgust arenguprioriteetidesse nii riiklikul kui ka piirkondlikul tasandil ja ii) teha kindlaks, planeerida ja valmistada ette projekte.
- Käsitleda finantsjuhtimist ja -kontrolli käsitlevate ühenduse nõudmistega seotud seadusandlikke ja haldusaspekte (kontrolli- ja auditeerimisfunktsioonid, finantsvoogude mobiliseerimine ja ringlus, riiklik kaasfinantseerimine). Valmistuda kontrollfunktsioonide, eriti juhtorganite, makseorganite ja vajaduse korral vahendavate organite siseauditifunktsiooni üleandmiseks.

Keskkond

- Lõpule viia hinnangu andmine olukorrale keskkonnasektoris, et määratleda täitmata lüngad.
- Tagada *acquis'* tõhus rakendamine, sealhulgas vajalike rahaliste vahendite tagamise kaudu, erilise rõhuga keskkonnamõjude hindamisel, teabe kättesaadavusel, jäätmemajandusel, tööstussaastel ja riskide juhtimisel, looduskaitisel, kemikaalidel ja geneetilisel muundatud organismidel ning tuumaohutusel ja kiirguskaitisel.
- Täiustada õigusaktide ettevalmistamise meetodit, lubades täieulatuslikke konsultatsioone huvigruppidega (sealhulgas teised ministeeriumid, ettevõtjad ja valitsusvälised organisatsioonid) ja pöörates täiel määral tähelepanu rakendusnõuetele, sealhulgas rakenduskulude põhjalikule hindamisele.
- Töötada välja rakenduskavad koos rahastamisstrateegiatega, et piiritleda täieulatuslikuks rakendamiseks keskmises ja pikemas perspektiivis vajalikud sammud. Nendes kavades tuleks arvesse võtta kättesaadavaid vahendeid ja institutsioonilist tugevnemist ning töötada veel välja tõhusa rakendamise järelevalvemehhanismid. Tagada asjassepuutuvate osapoolte kaasamine rakendamise planeerimisetappi.
- Parandada *acquis'* rakendamiseks vajalikku haldussuutlikkust inimressursside tugevdamise teel nii ministeeriumis kui ka teistes asjakohastes organites. Erilist tähelepanu tuleb pöörata keskkonnakaitseinspeksioonide täitevvõimele kohalikul ja piirkondlikul tasandil, samuti ministeeriumite vahelisele koordineerimisele.
- Tagada piisavate vahendite kättesaadavus kohalikul tasandil, et parandada olemasolevate töötajate staatust, võtta tööle uusi inspektoreid ja neid nõuetekohaselt koolitada.
- Tugevdada struktuure ja mehhanisme (sealhulgas ministeeriumite vahelist koordineerimist), et tagada säästva arengu edendamiseks keskkonnakaitse nõuete integreerimine kõigi teiste valdkondade poliitikate määratlusse ja rakendamisse.

Tarbijad ja tervisekaitse

- Alustada riikliku tarbijakaitseameti viie aasta strateegia rakendamist.
- Parandada koostööd selle valdkonna asjakohaste huvigruppide vahel ja taotleda selguse toomist nende vastavatesse rollidesse ja ülesannetesse.
- Rakendada olemasolevaid õigusakte ja tagada haldusstruktuuride tõhusa toimimise võime, eriti turujärelevalve ja õiguskaitse osas. Panna erilist rõhku kergetööstustoodete ohutusaspektidele ja eraldada piisavalt vahendeid laborikatsetele.
- Tõsta tarbijate ja tootjate teadlikkust uute määruste suhtes ning edendada tarbijaühingute rolli tarbijakaitsepoliitika väljatöötamisel ja rakendamisel.

Justiits- ja siseküsimused

- Jätakuvalt parandada piirivalvet järgmiselt: i) hõlmata ühtsesse piirivalve strateegiasse kõik piirid, ii) töötada välja ühtne merevalvesüsteem, iii) parandada kõikide piiril töötavate ametite koordineerimist ja koostööd, iv) täita vabad ametikohad piiripolitseis, v) moderniseerida infrastruktuur ja seadmed mitmeaastase investimisplaani rakendamise alusel ja vi) kasvavalt kasutada riskianalüüsimeetodeid ja tugevdada piiripolitsei luuretoiminguid.
- Rakendada ajakohastatud Schengeni tegevuskava ning jätkata ettevalmistusi täieulatuslikuks osalemiseks infosüsteemis SIS II, töötades selleks välja riiklikud andmebaasid ja registrid.
- Jätakuvalt parandada viisakorraldust, selleks i) jätkata ühtlustamist EL positiivsete ja negatiivsete nimekirjadega, ii) muuta riiklik viisakleebis turvalisemaks, iii) tõsta viisakeskuse haldussuutlikkust ja iv) varustada kõik diplomaatilised ja konsulaaresindused tehniliste seadmetega järeletehtud ja võltsitud dokumentide avastamiseks.
- Jätkata varjupaiga laste õigusaktide *acquis*'ga vastavusseviimist, tagada mittetagasisaatmise printsiibi täielik austamine ja rakendada varjupaigaotsijate ja pagulaste integratsioonikavad.
- Valmistada ette infrastruktuur EURODAC-i ja Dublin II-ga seotud määruste täielikuks rakendamiseks ühinemisel.
- Töötada välja ja rakendada organiseeritud kuritegevusega võitlemise strateegia kooskõlas organiseeritud kuritegevust käsitleva ühinemiseelse paktiga: i) kehtestada täiustatud koostöö ja koordineerimise raamistik kuritegevuse erinevate vormidega võitlemisele spetsialiseerunud õiguskaitseorganite vahel (erilise tähelepanuga võitlusel finants- ja majanduskuritegevuse, uimastitega kauplemise, võltsitud kaupade ja relvade vastu) ja ii) pakkuda täiendavat erikoolitust eespool nimetatud valdkondades.
- Jätkata pingutusi tõhusaks võitluseks illegaalse sissevõetud Rumeeniast ja Rumeenia kaudu, pöörates erilist tähelepanu organisatsioonidele, mis toetavad inimeste (eriti naiste ja laste) illegaalset sisenemist EL liikmesriikidesse. Kasvavat tähelepanu tuleks pöörata tagasisaadetud isikute, eriti inimestega kauplemise ohvrite reintegratsioonile.
- Tagada Europoliga koostöölepe sõlmimiseks vajalike eelnõudmiste täitmine.
- Jätkata uimastitevastast võitlust, selleks i) jätakuvalt rakendada riiklikku strateegiat võitluseks uimastite kuritarvitamise ning uimastite ja lähteainetega kauplemisega, ii) tugevdada riikliku uimastitevastase võitluse ameti haldus- ja koordineerimissuutlikkust, iii) luua juriidiline riiklik keskasutus selge mandaadiga, milles nähakse ette ameti peamised ülesanded ja kohustused, ja iv) jätkata uimastiteabesüsteemi arendamist, et võimaldada olukordade täpsemat seiret ja hindamist.
- Jätkata ettevalmistusi kolmanda samba tollikoostöö konventsioonide täielikuks rakendamiseks ühinemisel.

- Võtta täiendavaid meetmeid EL vahendite rakendamise tagamiseks õiguslase koostöö vallas tsiviilküsimustes, eriti mis vastastikuse tunnustamise ja kohtuotsuste jõustamise puhul.
- Muuta õigusakte kriminaalasjades vastastikuse abi andmise EL konventsiooniga ühinemiseks ja selle rakendamiseks. Võtta vajalikke meetmeid vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise vahendi ja eriti Euroopa vahistamismääruse ja tõendite või omandi blokeerimise määruste täideviimise raamseadustiku täieulatuslikuks rakendamiseks ühinemisel.
- Jätkata ühenduste finantshuvide kriminaalõigusliku kaitse *acquis*'ga vastavusseviimist (1995. aasta konventsioon) ja rakendada vastavad õigusaktid.
- Tagada euro kriminaalõiguskaitset võltsimise vastu käsitlevate õigusaktide *acquis*'ga vastavusse viimine.

Tolliliit

- Lõpule viia tolliseadusandluse ühtlustamine, eriti päritolureeglite ja vabatsoonide staatuse osas.
- Parandada koostööd tolliteenistuste ja muude täitevorganite vahel.
- Võtta meetmeid tolliprotseduuride ühetaoliseks kohaldamiseks kogu tolliterritooriumil.
- Võidelda eeskirjade eiramisega, suurendades riskianalüüsimeetodite kasutamist ja tugevdades luurefunktsiooni tollihalduses.
- Jätkata pingutusi tolli eetika-alaste põhimõtete rakendamiseks ja võitluseks korruptsiooniga tolliteenistuses.
- Rakendada meetmeid ooteaegade vähendamiseks piiril, et võidelda piraat- ja võltsitud kaupade liikumisega üle piiri ning majandus- ja organiseeritud kuritegevusega.
- Tugevdada tollijärelevalve haldus- ja toimevõimet. Tuleks hinnata personalivajadust ja töötada välja tsentraliseeritud koolitus.
- Kiirendada Rumeenia tollihalduse IT-strateegia rakendamist; arendada IT-süsteeme, võimaldamaks elektroonilist andmevahetust laienenud ühenduses; valmistuda CCN/CSI (ühine teabevõrk/ühine süsteemiliides) paigaldamiseks ja kasutamiseks.
- Võtta meetmeid ühenduse omavahendite kogumise ja kontrolli ning ühise põllumajanduspoliitika tolliaspektide juhtimise (eksporditoetuste kontroll jne) valdkonnas kohustuste rakendamise ettevalmistamiseks ühinemise ajal.

Välissuhted

- Viia läbi kõigi rahvusvaheliste lepingute ja kokkulepete analüüs, et tagada ettevalmistused *acquis*'le vastuolus olevate lepingute õigeaegseks lõpetamiseks või uuesti läbirääkimiseks.

Finantskontroll

- Arendada institutsionaalseid võimsusi ennetava finantskontrolli seaduse ja siseauditiseaduse nõuetekohaseks kohaldamiseks. Üheks erinõudeks on funktsionaalselt sõltumatute siseauditiüksuste loomine avalikes asutustes, mis on reorganiseeritud vastavuses uue avaliku siseauditi seaduse sätetega. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ühenduse vahendite juhtimise eest vastutavatele asutustele.

- Asutada avaliku siseauditi ühtlustamise kesküksus, mis vastutaks ühtse õigusliku raamistiku väljaarendamise ja kohandamise eest avaliku siseauditi valdkonnas.
- Tagada Rumeenia raamatupidamiskoja sõltumatus põhiseaduse muudatuse abil kooskõlas kõrgeimate auditeerimisasutuste organiseerimist käsitlevate rahvusvaheliste standarditega.
- Ergutada raamatupidamiskoja auditeerimistulemuste parlamentaarset järelevalvet menetlusi ning parandada raamatupidamiskoja aruannete läbipaistvust ja levitamist.
- Töötada välja ja rakendada välisauditistandardid, mis vastaksid rahvusvaheliselt tunnustatud välisauditistandarditele ja oleksid *acquis*'ga vastavuses. Jätakuvalt tuleks edasi arendada tõhusat personalikoolitust.
- Tagada õigussätete korrektne rakendamine Phare, Sapardi ja ISPA raames eeskirjade eiramise käsitlemisel.
- Tagada pettustevastase koordineerimisteinistuse (AFCOS) tõhus toimimine ja tegevussõltumatus ja selle teinistuse kaudu rakendada efektiivne koostöö OLAF-iga. Anda eelis haldusuuringute ja pettustevastaste uuringute kohtuliku kontrolli mehhanismide arendamisele.
- Võtta vajalikud meetmed euro võltsimise vastase *acquis*' rakendamise ettevalmistamiseks.

Eelarve

- Jätkata tehnilise ja haldussuutlikkuse ülesehitamist omavahendite operatiivjuhtimisega seotud ettevalmistavate tegevuste osas. Jätkata pingutusi ühenduse eelarvest ja eelarvesse suunatavate vahendite arvutamise, järelevalve, maksmise, kontrolli ja hindamise koordineerimiseks vajalike menetluste ja organisatsioonikorralduse määratlemiseks ning võimsuste arendamiseks kooskõlas omavahendite *acquis*'ga.
- Parandada käibemaksuvahendite baasi arvutamise võimet vastavalt ESA 95 standarditele.
- Alustada pettus- ja eiramisjuhtumitest teavitamise süsteemi ja traditsiooniliste omavahendite valdkonna arvepidamissüsteemi väljatöötamist.
- Algatada organisatsiooniliste aspektide ja haldussuutlikkusega seotud meetmeid suhkrlõivude osas, pöörates erilist tähelepanu makse- ja sekkumisasutuse struktuuri, kohustuste ja toimimise viiside kehtestamisele.

5. PROGRAMMIDE PLANEERIMINE

Ajavahemikuks 2000–2006 hõlmab finantsabi Rumeeniale lisaks Phare programmile toetust ühinemiseelsetele meetmetele põllumajanduse ja maaelu arengu osas ühinemiseelse vahendi Sapard kaudu (nõukogu määrus (EÜ) nr 1268/1999, EÜT L 161, 26.6.1999, lk 87) ning toetust infrastruktuuriprojektidele keskkonna ja transpordi alal eelstruktuurivahendi ISPA kaudu (nõukogu määrus (EÜ) nr 1267/1999, EÜT L 161, 26.6.1999, lk 73), mis asetab ühinemiseelset perioodil eelisjärjekorda ühtekuuluvusfondiga sarnased meetmed. Nendest riigile tehtud eraldistest võib Rumeenia rahastada osaliselt ka oma osalemist ühenduse programmides, sealhulgas teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammides ning programmides hariduse ja ettevõtluse valdkonnas. Lisaks sellele saab Rumeenia juurdepääsu rahastamisele mitut riiki hõlmavatest ja horisontaalsetest programmist, mis on otseselt seotud *acquis*'ga. Kandidaatriikide kaasfinantseerimine on järjekindlalt nõutav kõigi investeerimisprojektide puhul. Alates 1998. aastast on komisjon teinud koostööd Euroopa Investeerimispanega ja rahvusvaheliste finantseerimisasutustega, eelkõige Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangaga ning Maailmapangaga, kergendamaks ühinemiseelsete prioriteetidega seotud projektide kaasfinantseerimist.

6. TINGIMUSLIKKUS

Kolme ühinemiseelse vahendi – Phare, ISPA ja Sapardi – kaudu projektide finantseerimiseks antava ühenduse abi tingimuseks on, et Rumeenia täidab oma kohustusi Euroopa lepingu alusel, jätkab tegevust Kopenhaageni kriteeriumite täitmiseks ja eelkõige saavutab edu käesoleva muudetud ühinemispartnerluse prioriteetide osas. Nende üldtingimuste mittetäitmise korral võib nõukogu võtta vastu otsuse rahalise abi peatamise kohta määruse (EÜ) nr 622/98 artikli 4 alusel.

7. JÄRELEVALVE

Ühinemispartnerluse ja rakendusplaani elluviimise järelevalve toimub Euroopa lepingu raames. Nagu Euroopa Ülemkogu Luxembourg'is rõhutas, on tähtis, et Euroopa lepingu asutused jääksid moodustama raamistikku, milles toimub *acquis*' ülevõtmise ja rakendamise kontrollimine. Euroopa lepingu allkomiteed loovad võimaluse vaadata läbi ühinemispartnerluse prioriteetide rakendamine, samuti õigusaktide ühtlustamise, rakendamise ja jõustamise edenemine. Assotsiatsioonikomitee arutab üldisi arenguid, edusamme ja probleeme partnerluse prioriteetide saavutamisel, samuti allkomiteedest talle suunatud konkreetseid küsimusi.

Phare korralduskomitee tagab, et kõigi kolme ühinemiseelse vahendi – Phare, ISPA, ja Sapardi – kaudu finantseeritavad toimingud on kooskõlas nii omavahel kui ühinemispartnerlustega, nagu on sätestatud määruks kandidaatriikidele ühinemiseelse strateegia raames antava abi kooskõlastamise kohta (nõukogu määrus (EÜ) nr 1266/99 (EÜT L 161, 26.6.1999, lk 68)).

Ühinemispartnerlust muudetakse vajaduse korral ka tulevikus vastavalt määruse (EÜ) nr 622/98 artiklile 2.
